

Competenties van leerkrachten in scholen met een katholiek geïnspireerd opvoedingsproject

Deze lijst is het onderzoekresultaat van een PWO-traject binnen de lerarenopleidingen van de KAHO Sint-Lieven , campus Waas. De geformuleerde competenties maken deel uit van een breder model.

Zie hiervoor: www.katholiek-pedagogisch-project.be

1.1	Het leergebied/ vakgebied op aansprekende wijze ontsluiten	
1.1.1	De eigen begeestering (h)erkennen en hanteren als fundament van het onderwijsleerproces	
1.1.2	Krachtige leeromgevingen creëren die de inhoud van een leergebied/ vakgebied toegankelijk maken	
1.2	Aandachtig omgaan met de zingevingdimensie	
1.2.1	De zingevingdimensie (h)erkennen en waarderen als een wezenlijke dimensie van elke persoon binnen de pedagogische gemeenschap	
1.2.2	De leerlingen stimuleren om zinzoekend naar de werkelijkheid te kijken	
1.2.3	Mogelijkheden zien en benutten om door de eigen leerinhouden bij te dragen tot het perspectief van een christelijk geïnspireerd mens- en wereldbeeld	
1.3	Voor zichzelf zorgen binnen het professionele functioneren	
1.3.1	De sterke en zwakke kanten van het eigen professionele functioneren (h)erkennen en aanvaarden	
1.3.2	De eigen fysieke en mentale grenzen (h)erkennen en communiceren	
1.3.3	Probleemsignalen (h)erkennen en actief zoeken naar mogelijkheden van herbronning en ondersteuning	
1.3.4	De grenzen van de eigen professionele verantwoordelijkheid in een concrete context onderscheiden	

2.1	De eigenheid van een pedagogische gemeenschap kennen en eraan participeren	
2.1.1	De school als een pedagogische gemeenschap en de eigen plaats binnen deze gemeenschap (h)erkennen	
2.1.2	De wijze waarop een pedagogische gemeenschap wordt opgebouwd en zich ontwikkelt (h)erkennen	
2.1.3	Actief bijdragen aan de opbouw van de pedagogische gemeenschap	
2.2	Omgaan met de diversiteit binnen de pedagogische gemeenschap	
2.2.1	Elk lid van de pedagogische gemeenschap als een unieke andere (h)erkennen en waarderen	
2.2.2	De eigenheid van alle functies en geledingen binnen de gemeenschap (h)erkennen en waarderen	
2.2.3	Diversiteit binnen de pedagogische gemeenschap (h)erkennen en waarderen als een verrijking en motor voor het samenwerken	
2.2.4	In dialoog treden met elk ander binnen de pedagogische gemeenschap	

3.1	De eigen waarde van het schooleigen pedagogische project kennen en bemiddelen	
3.1.1	De inhoud van het pedagogische project van de school expliciteren en communiceren	
3.1.2	Het belang van het pedagogische project voor de school expliciteren en communiceren	
3.1.3	Het pedagogisch project als een dynamisch gegeven (h)erkennen	
3.2	De eigen betrokkenheid op het project verwoorden en verantwoorden	
3.2.1	De eigen betrokkenheid ten aanzien van het geheel van het pedagogische project verwoorden en motiveren	
3.2.2	Aantonen hoe de eigen betrokkenheid effectief doorwerkt in het eigen professionele functioneren	
3.2.3	Het eigen functioneren telkens opnieuw (laten) bevragen vanuit het pedagogische project	
3.3	Het pedagogisch project samen gestalte geven	
3.3.1	Zich inschakelen in het samen zoeken naar de realisatie en de optimalisering van het pedagogische project	
3.3.2	De eigen pedagogische en didactische opdracht en aanpak bespreekbaar maken binnen het kader van het pedagogische project	
3.3.3	Actief participeren aan momenten en structuren van overleg om het gedeelde opvoedingsproject te realiseren	

4.1	De uniciteit van de persoon van de leerling zien en overeenkomstig pedagogisch en didactisch handelen	
4.1.1	Iedere leerling (h)erkennen en waarderen als een uniek persoon met eigen mogelijkheden en beperkingen, een eigen geschiedenis en een persoonlijkheid	
4.1.2	Sensitief en inlevend omgaan met de leerlingen, met respect voor hun eigenheid	
4.1.3	De persoonlijke talenten van elke leerling opmerken en de ontwikkeling hiervan stimuleren	
4.1.4	De zinvragen van leerlingen opmerken, beluisteren en bespreekbaar maken	
4.2	De toekomst van de persoon van de leerling voor ogen houden en overeenkomstig evalueren	
4.2.1	Bij de evaluatie van leerlingen altijd de groei van de totale persoon op het oog hebben (procesevaluatie)	
4.2.2	Op een positief-constructieve manier feedback geven, waarbij men blijft geloven in de ontwikkelingskansen van elke leerling	
4.2.3	De leerling adequaat en met zorg oriënteren en begeleiden	
4.3	De kwetsbaarheid van de persoon van de leerling zien	
4.3.1	Elke leerling erkennen als een kwetsbare mens die recht heeft op fouten en beperkingen	
4.3.2	Diverse factoren die de ontwikkeling van de leerling kunnen bedreigen onderkennen en deze op gepaste en discrete manier bespreekbaar maken	
4.3.3	Zorgen dat elke leerling zich veilig en welkom voelt	
4.3.4	Met geduld en volgehouden inzet omgaan met leerlingen, ook met zwakke of moeilijke leerlingen	
4.3.5	Empathisch inspelen op sociale en emotionele situaties	
4.4	De relationaliteit van de persoon van de leerling zien	
4.4.1	Inzicht hebben in de verschillende relaties/netwerken die de ontwikkeling van de leerling beïnvloeden	
4.4.2	Processen van isolering en discriminatie opmerken en hier op gepaste wijze op reageren	
4.4.3	Een sociaal netwerk tussen de leerlingen stimuleren en sociale vaardigheden realiseren	

5.1	De uniciteit en de kwetsbaarheid van de collega (h)erkennen en waarderen	
5.1.1	Iedere collega (h)erkennen en waarderen als een uniek persoon en als professional met eigen mogelijkheden en beperkingen	
5.1.2	Zorgen dat elke collega zich veilig en welkom voelt, met een bijzondere aandacht voor nieuwkomers in het team	
5.1.3	De zinvragen van collega's opmerken, beluisteren en bespreekbaar maken	
5.1.4	Empathisch inspelen op sociale en emotionele situaties	
5.2	Bijdragen tot een cultuur van feedback en openheid	
5.2.1	Actief participeren aan overlegmomenten en –structuren	
5.2.2	Op een constructieve wijze feedback geven op het professionele functioneren van collega's	
5.2.3	Verantwoordelijkheid opnemen om informele negatieve communicatie te reduceren	
5.3	Constructief samenwerken	
5.3.1	In dialoog met collega's reflecteren over het eigen pedagogische en didactische handelen	
5.3.2	Processen die het taakgerichte werken beïnvloeden opmerken en hier op gepaste wijze op reageren	
5.3.3	Feedback van collega's integreren in het eigen pedagogische en didactische handelen	
5.3.4	Afspraken maken en een evenwichtige taakverdeling naleven	
5.4	Interdisciplinair werken	
5.4.1	Elk leer- en vakgebied erkennen en waarderen als gelijkwaardig	
5.4.2	In betrokkenheid op en in dialoog met collega's eventuele dwarsverbanden zichtbaar maken in de eigen onderwijspraktijk	
5.4.3	De vorming van de totale persoon van de leerling als een uitgangspunt hanteren	
5.4.4	Vanuit de eigen inhoudelijke expertise leergebied- en vakoverschrijdende projecten ondersteunen en realiseren	

Als partner van OUDERS en VERZORGERS		+/-	Opmerkingen, aanvullingen en tips
6.1	Op een gepaste wijze omgaan met het spanningsveld tussen de thuissituatie en de schoolse context van leerlingen		
6.1.1	De kansen, uitdagingen en potentiële moeilijkheden in de verhouding tussen de opvoedingscontexten van de thuissituatie en de school (h)erkennen		
6.1.2	Ouders in hun diversiteit erkennen en waarderen als de 'eerste opvoeders'		
6.1.3	Elke ouder erkennen als een kwetsbare mens die recht heeft op fouten en beperkingen		
6.1.4	Op een eerlijke en fijngevoelige wijze ouders informeren over de ontwikkeling van hun kind		
6.1.5	Discreet omgaan met persoonlijke informatie		
6.2	Betrokkenheid van de ouders bij het klas- en schoolgebeuren stimuleren		
6.2.1	Zorgen dat elke ouder zich veilig en welkom voelt		
6.2.2	Gepaste aandacht besteden aan gelegenheden waar men de ouders van de leerlingen ontmoet		
6.2.3	Met ouders in dialoog treden rond de thematiek van opvoeding en onderwijs		
6.3	Op een open en respectvolle wijze communiceren met ouders		
6.3.1	Strategieën ontwikkelen om drempels in de communicatie met ouders te verlagen		
6.3.2	Informatie verstrekken over het klas- en schoolgebeuren		
6.3.3	In functie van het welbevinden van de leerlingen de dialoog met ouders aangaan		
6.3.4	Positief-constructief communiceren met ouders over hun kind op een wijze die de toekomst van de leerling op het oog heeft		
6.3.5	Heldere afspraken maken met ouders		

7.1	Bewust en betrokken omgaan met de kerkelijke verbondenheid van een katholieke school	
7.1.1	De verkondigende dimensie van een katholieke school erkennen	
7.1.2	De liturgisch-sacramentele dimensie van een katholieke school erkennen en waarderen	
7.1.3	De diaconale dimensie van een katholieke school mee vorm geven	
7.2	Bewust en betrokken omgaan met de eigen (juridische) positie van een katholieke school	
7.2.1	De kansen, uitdagingen en potentiële moeilijkheden van het (gesubsidieerd) vrij onderwijs (h)erkennen	
7.2.2	Zich kunnen situeren t.a.v. de diverse structuren van de onderwijsorganisatie op regionaal, diocesaan en Vlaams niveau	
7.3	Bewust en betrokken omgaan met de maatschappelijke verantwoordelijkheid van een katholieke school	
7.3.1	Maatschappelijke thema's en ontwikkelingen open en kritisch benaderen	
7.3.2	Educatieve en pedagogische noden in de samenleving onderscheiden en binnenbrengen in de pedagogische gemeenschap	
7.3.3	Projecten die bijdragen tot maatschappelijke verantwoordelijkheid actief ondersteunen	
7.3.4	De verankering van een school in een bepaalde omgeving (h)erkennen en stimuleren	